DE FORENSISCHE ZORGSPECIALISTEN

Willem Dreeslaan 2
3515 GB Utrecht
Postbus 174
3500 AD Utrecht

Tel. 030-275 82 75
Fax 030-275 82 00
info@deforensischezorgspecialisten.nl
www.deforensischezorgspecialisten.nl

Ministerie van Volksgezondheid, Welzijn en Sport
Ter attentie van de ministers Helder en Dijkstra
Postbus 20350
2500 EJ DEN HAAG

Utrecht: 7 maart 2024
Kenmerk: RvB/IdB/ns/20240307
Betreft: Reactie op consultatie Voorstel wetswijziging vereenvoudiging beroepenstructuur psychologische beroepen

Geachte ministers Helder en Dijkstra,

Namens De Forensische Zorgspecialisten reageren wij op het voorgelegde wetsvoorstel Vereenvoudiging beroepenstructuur psychologische beroepen. Wij hebben met grote zorg kennisgenomen van het wetsvoorstel. Onze kernboodschap hierbij is dat er met dit wetsvoorstel belangrijke expertise verloren zal gaan, maar ook dat de continuïteit en betaalbaarheid van de zorg door de huidige plannen nog meer onder grote druk zullen komen te staan. Onze bezwaren gaan over de volgende drie punten:

1. De gevolgen van de voorgenomen wetswijziging op de groep orthopedagogen
Vreemd genoeg wordt in het huidige wetsvoorstel de beroepenstructuur van uitsluitend de psychologische zorg geschetst, zonder enige referentie naar de pedagogische zorg. Terwijl in het Bestuurlijk Akkoord is afgesproken met een wetsvoorstel te komen dat tegemoet kwam aan transparantie, samenhang en duurzaamheid van de psychologische- en pedagogische zorg.

Als de wet wordt aangenomen, snijdt dit de route af voor de orthopedagogen naar de opleiding tot GZ-psycholoog generalist. Dit zorgt ervoor dat deze beroepsgroep geen gelijke kansen heeft in de doorontwikkeling. Bovendien gaat er belangrijke expertise verloren. Bedenk dat een belangrijk deel van de mensen die de opleiding (K&J)-GZ-psycholoog, (K&J) Klinisch Psycholoog en psychotherapeut volgen, een achtergrond in de orthopedagogiek hebben. De voorgenomen wijzigingen beperken de instroom en doorstroom van studenten naar psychologische en orthopedagogische postmaster beroepsopleidingen en naar het specialisme. Daarmee wordt een aanzienlijk deel van de broodnodige aankomende professionals in de GGZ, het onderwijs, de gehandicaptenzorg, de forensische zorg en de jeugdhulpverlening onnodig beperkt in haar opleidingsmogelijkheden. Momenteel wordt de opleiding tot orthopedagoog-generalist nog amper gesubsidieerd. Studenten zullen om die reden in de toekomst minder vaak gaan kiezen voor het vak (ortho)pedagogiek.

SUT-001

Wij adviseren de minister dan ook om het huidige wetsvoorstel aan te passen en toegang van orthopedagogen tot de postmaster GZ-opleiding te garanderen, zoals die mogelijkheid ook omgekeerd blijft bestaan (psychologen kunnen instromen in de postmaster OG opleiding). Dit lijkt ons eenvoudig te realiseren en biedt studenten de mogelijkheid om ook na hun masteropleiding te kiezen voor een postmaster beroepsopleiding die past bij het zorgveld, de doelgroep of de specifieke zorgvragen waarmee ze na hun universitaire opleiding mee te maken krijgen. Voorts vragen we de minister om de opleiding psychotherapeut open te houden voor Orthopedagoog-Generalisten om zich verder te bekwamen in complexe en systemische behandelingen van gezinnen en jeugdigen en cliënten met een licht verstandelijke beperking of (ernstige) gedragsproblemen. Wanneer de opleiding psychotherapeut opgaat in de opleiding tot Klinisch Psycholoog, zal deze nieuwe specialistische opleiding ook toegankelijk moeten zijn voor Orthopedagoog-Generalisten. Op deze manier zal de unieke expertise van de orthopedagoog gewaarborgd blijven.

2. Het laten vervallen van het beroep "psychotherapeut" uit artikel 3
Door het schrappen van het beroep psychotherapeut uit de wet BIG wordt van een hooggekwalificeerd beroepsbeoefenaar geëist om een aanzienlijke extra opleidingsverplichting aan te gaan zonder dat objectief en voldoende is aangetoond dat de kwaliteit van het werk op dit moment onvoldoende is. Daarnaast is er onvoldoende oog voor de financiële en organisatorische haalbaarheid van het op grote schaal omscholen van psychotherapeuten naar het nieuwe specialisme KP-PT. Bovendien wordt op deze manier ook geen rekening gehouden met de opdracht vanuit het IZA, namelijk het optimaal inzetten van de beschikbare personele capaciteit. Daarnaast blijkt dat een grote groep psychotherapeuten in de internetconsultatie aangeeft niet achter het voorstel te staan. Zij hebben bewust voor het beroep psychotherapeut gekozen, en hebben geen wens om zich bezig te houden met beleid of wetenschappelijk onderzoek.

Ons advies is om de huidige groep psychotherapeuten de mogelijkheid te bieden hun titel te behouden.

3. De uitwerking en implementatie van de wet
Het wetsvoorstel betekent in de praktijk dat een groep psychotherapeuten zonder BIG registratie zich zowel moet laten bijscholen tot gezondheidszorgpsycholoog generalist als tot Klinisch Psycholoog-psychotherapeut en psychotherapeuten met BIG registratie tot Klinisch Psycholoog. Daarmee worden de psychotherapeuten een aanzienlijk aantal uren uit de zorg gehaald, als mede de klinisch psychologen die hen hierin dienen te begeleiden en superviseren. Dit terwijl er momenteel al een groot tekort is aan deze functionarissen. Daarbij nemen de salariskosten na de genoemde bijscholing toe.

Ons advies is net zoals bij punt 2 om de huidige groep psychotherapeuten hun functie te laten behouden. Bij het opleiden conform een eventuele nieuwe beroepenstructuur zal deze groep langzaam uitfaseren. Dit leidt tot een besparing in opleidingskosten, een langere overgangsfase en minder onvrede op de werkvloer.

SUT-002

Wij hopen dat onze adviezen serieus worden overwogen om zo te komen tot een breder gedragen en meer haalbare invoering van de nieuwe beroepenstructuur.

Met vriendelijke groet,
De Forensische Zorgspecialisten

Inge de Boer,
Voorzitter Raad van Bestuur

mede namens het Directieteam, Medische Staf en KP vakgroep